

Εισαγωγή στις C^* -άλγεβρες II

Δημήτρης Ανδρέου

Σεμινάριο Συναρτησιακής Ανάλυσης και Αλγεβρών Τελεστών

2021

Επανάληψη

- C^* -άλγεβρα = $*$ -άλγεβρα Banach $(\mathcal{A}, \|\cdot\|, *)$ με την C^* -ιδιότητα.

$$(a + \lambda b)^* = a^* + \bar{\lambda}b^*, \quad (ab)^* = b^*a^*, \quad a^{**} = a$$

$$\|ab\| \leq \|a\|\|b\|, \quad \|a^*a\| = \|a\|^2$$

- (Gelfand) Το $\sigma(a) = \{\lambda \in \mathbb{C} : \lambda \mathbf{1} - a \notin \text{Inv}(\mathcal{A})\}$ είναι μη κενό και συμπαγές.
- (Beurling) $r(a) = \sup_{\lambda \in \sigma(a)} |\lambda| = \lim_{n \rightarrow \infty} \|a^n\|^{1/n} \leq \|a\|$.
- Αν $aa^* = a^*a$, τότε $r(a) = \|a\|$.
- Η αλγεβρική δομή καθορίζει μοναδικά την τοπολογική (μοναδικότητα C^* -νόρμας).
- Οι $*$ -ομομορφισμοί μεταξύ C^* -αλγεβρών είναι συστολές.
- $\Omega(\mathcal{A}) = \{\chi : \mathcal{A} \rightarrow \mathbb{C} : \chi \neq 0, \text{ ομομορφισμός}\}$.
Για αβελιανή \mathcal{A} , το $\Omega(\mathcal{A})$ είναι μη κενό ($\forall a \in \mathcal{A}, \exists \chi \in \Omega(\mathcal{A}), \|a\| = |\chi(a)|$) και τοπικά συμπαγής χώρος με την τοπολογία της κατά σημείο σύγκλισης.
- (Gelfand) \mathcal{A} αβελιανή C^* -άλγεβρα $\Rightarrow \mathcal{A} \simeq C_0(\Omega(\mathcal{A}))$, $a \mapsto \hat{a}$, $\hat{a}(\chi) = \chi(a)$.

Επανάληψη

- (Συνεχής συναρτησιακός λογισμός) Αν $aa^* = a^*a$, τότε

$$\exists! \Phi_a: C(\sigma(a)) \xrightarrow{\cong} C^*(\mathbf{1}, a), \quad \mathbf{1} \mapsto \mathbf{1}, \quad \rho(z)|_{\sigma(a)} \mapsto \rho(a).$$

- Θετικά στοιχεία της \mathcal{A} :

$$\mathcal{A}^+ = \{a \in \mathcal{A} : \sigma(a) \subseteq \mathbb{R}^+, a = a^*\}.$$

- Το \mathcal{A}^+ είναι κλειστός κώνος με $\mathcal{A} = \text{span}\mathcal{A}^+$.
- $\mathcal{A}^+ = \{b^2 : b \in \mathcal{A}^+\} = \{a^*a : a \in \mathcal{A}\}$.
- Μάλιστα, κάθε $a \in \mathcal{A}^+$ γράφεται $a = b^2$ για μοναδικό $b \in \mathcal{A}^+$. Σε αυτήν την περίπτωση γράφουμε $b = a^{1/2}$.

Διάταξη & προσεγγιστικές μονάδες

Για δυο αυτοσυζυγή στοιχεία $a, b \in \mathcal{A}$, γράφουμε $a \leq b$ αν $b - a \in \mathcal{A}^+$.

Ορισμός

Ένα δίκτυο $(u_\lambda)_{\lambda \in \Lambda}$ του \mathcal{A}^+ με $\|u_\lambda\| \leq 1$ για κάθε $\lambda \in \Lambda$ θα λέγεται **προσεγγιστική μονάδα** της \mathcal{A} αν

- $\lambda \leq \mu \Rightarrow u_\lambda \leq u_\mu$ και
- $\lim_{\lambda \in \Lambda} \|u_\lambda a - a\| = 0 \quad \forall a \in \mathcal{A}$.

Σε αυτή την περίπτωση ισχύει προφανώς $\lim_{\lambda \in \Lambda} \|au_\lambda - a\| = 0$ για κάθε $a \in \mathcal{A}$.

Θεώρημα

Έστω \mathcal{A} μια C^* -άλγεβρα και $\Lambda = \{a \in \mathcal{A}^+ : \|a\| < 1\}$. Το (Λ, \leq) είναι κατευθυνόμενο και το δίκτυο $u_a = a$ για $a \in \Lambda$ είναι μια προσεγγιστική μονάδα για την \mathcal{A} .

Ιδεώδη & προσεγγιστικές μονάδες

Θεώρημα

Έστω \mathcal{J} ένα κλειστό ιδεώδες της C^* -άλγεβρας \mathcal{A} . Τότε:

- Το \mathcal{J} περιέχει ένα αύξον δίκτυο (u_λ) από θετικά στοιχεία νόρμας ≤ 1 , τέτοιο ώστε $\lim_\lambda au_\lambda = a$ για κάθε $a \in \mathcal{J}$.
- Το \mathcal{J} είναι αυτομάτως αυτοσυζυγές και άρα C^* -υπόάλγεβρα της \mathcal{A} .
- Για κάθε προσεγγιστική μονάδα $(u_\lambda)_{\lambda \in \Lambda}$ του \mathcal{J} και κάθε $a \in \mathcal{A}$ ισχύει

$$\|a + \mathcal{J}\| := \inf_{b \in \mathcal{J}} \|a + b\| = \lim_\lambda \|a - au_\lambda\| = \lim_\lambda \|a - u_\lambda a\|.$$

Πηλίκα & *-ομομορφισμοί

Πρόταση

Για κάθε κλειστό ιδεώδες \mathcal{J} μιας C^* -άλγεβρας \mathcal{A} η άλγεβρα πηλίκο \mathcal{A}/\mathcal{J} είναι C^* -άλγεβρα ως προς τις συνήθειες πράξεις και την νόρμα πηλίκο:

$$(a + \mathcal{J}) + (b + \mathcal{J}) = (a + b) + \mathcal{J}, \quad (a + \mathcal{J})(b + \mathcal{J}) = (ab) + \mathcal{J},$$

$$(a + \mathcal{J})^* = a^* + \mathcal{J}, \quad \|a + \mathcal{J}\| = \inf_{b \in \mathcal{J}} \|a + b\|.$$

Θεώρημα

Έστω $\phi: \mathcal{A} \rightarrow \mathcal{B}$ *-ομομορφισμός μεταξύ C^* -άλγεβρών.

- Αν ο ϕ είναι 1-1, τότε είναι αυτομάτως ισομετρία.
- Η εικόνα $\phi(\mathcal{A})$ είναι C^* -υπόάλγεβρα της \mathcal{B} .

Ιδέα: Για τον πρώτο ισχυρισμό αρκεί να δείξουμε ότι αν ο ϕ είναι 1-1, τότε $\|a^*a\| = \|\phi(a^*a)\|$. Αρκεί να περιορίσουμε τον ϕ στην $C^*(\mathbf{1}, a) \simeq C(K)$ κλπ... Για τον δεύτερο, παρατηρούμε ότι $\mathcal{A}/\ker \phi \simeq \phi(\mathcal{A})$, $a + \ker \phi \mapsto \phi(a)$.

Θετικά συναρτησοειδή

- Μια γραμμική απεικόνιση $\phi: \mathcal{A} \rightarrow \mathcal{B}$ μεταξύ C^* -άλγεβρων λέγεται **θετική** αν $\phi(\mathcal{A}^+) \subseteq \mathcal{B}^+$, δηλ. $\phi(a^*a) \geq 0$ για κάθε $a \in \mathcal{A}$.
- Κάθε $*$ -ομομορφισμός είναι θετική απεικόνιση.
- Ένα γραμμικό συναρτησοειδές $\phi: \mathcal{A} \rightarrow \mathbb{C}$ λέγεται **θετικό** αν είναι θετική απεικόνιση.
- Τα θετικά γραμμικά συναρτησοειδή νόρμας 1 ονομάζονται **καταστάσεις (states)** της \mathcal{A} :

$$\mathcal{S}(\mathcal{A}) = \{\phi \in \mathcal{A}^* : \phi(\mathcal{A}^+) \subseteq \mathbb{R}^+, \|\phi\| = 1\}.$$

- Οι χαρακτήρες (αν υπάρχουν) είναι states, $\Omega(\mathcal{A}) \subseteq \mathcal{S}(\mathcal{A})$.

Παραδείγματα

- (1) Το $tr : M_n(\mathbb{C}) \rightarrow \mathbb{C}$, $(\lambda_{ij}) \mapsto \sum_{k=1}^n \lambda_{kk}$ είναι θετικό, αλλά όχι ομομορφισμός για $n > 1$ ($\Omega(M_n(\mathbb{C})) = \emptyset$ για $n > 1$). Επειδή $\|tr\| = n$, το $\frac{1}{n}tr$ είναι state.
- (2) $\psi : \mathcal{B}(\mathcal{H}) \rightarrow \mathbb{C}$, $\psi(T) = \sum_{k=1} \langle T\xi_k | \xi_k \rangle$ όπου $\sum_{k=1} \|\xi_k\|^2 = 1$.
- (3) $\delta_t : \mathcal{C}(K) \rightarrow \mathbb{C}$ με $\delta_t(f) = f(t)$ όπου $t \in K$.
- (4) $\phi : \mathcal{C}(K) \rightarrow \mathbb{C}$, $\phi(f) = \int_K f(x) d\mu(x)$ όπου μ μέτρο πιθανότητας στον K .
- (5) Για μια C^* -άλγεβρα \mathcal{A} , ένα $*$ -ομομορφισμό $\rho : \mathcal{A} \rightarrow \mathcal{B}(\mathcal{H})$ και ένα $\xi \in \mathcal{H}$ με $\|\xi\| = 1$, το $\psi(a) = \langle \rho(a)\xi | \xi \rangle$, $a \in \mathcal{A}$, είναι state.

Παρατήρηση: Τα παραδείγματα (1) έως και (4) είναι ειδικές περιπτώσεις του (5).

Ας δούμε το παράδειγμα (4): θέτοντας $\mathcal{H} = L^2(K, \mu)$, $\xi = 1$ και $\rho : \mathcal{C}(K) \rightarrow \mathcal{B}(\mathcal{H})$, $(\rho(f)h)(x) = (f \cdot h)(x) = f(x)h(x)$, $x \in K$, έχουμε

$$\phi(f) = \int_K f(x) d\mu(x) = \langle f \cdot 1 | 1 \rangle_{L^2} = \langle \rho(f)\xi | \xi \rangle.$$

Παρατηρείστε ότι ο $L^2(K, \mu)$ είναι η πλήρωση του $\mathcal{C}(K)/N$ όπου $N = \{f \in \mathcal{C}(K) : \phi(\bar{f}f) = \int |f|^2 d\mu = 0\}$ ως προς το εσωτερικό γινόμενο $\langle [f] | [g] \rangle = \int \bar{g}f d\mu = \phi(\bar{g}f)$.

Έστω \mathcal{A} μια C^* -άλγεβρα και $\psi: \mathcal{A} \rightarrow \mathbb{C}$ ένα θετικό γραμμικό συναρτησοειδές. Η απεικόνιση

$$\sigma_\psi: \mathcal{A} \times \mathcal{A} \rightarrow \mathbb{C}, (a, b) \mapsto \psi(b^*a)$$

είναι μια θετική sesquilinear μορφή, δηλ. γραμμική στην 1η και αντιγραμμική στην 2η μεταβλητή και $\sigma_\psi(a, a) \geq 0$. Επομένως, για κάθε $a, b \in \mathcal{A}$,

$$\psi(b^*a) = \overline{\psi(a^*b)},$$

$$|\psi(b^*a)| \leq \psi(a^*a)^{1/2} \psi(b^*b)^{1/2} \quad (\text{ανισότητα Cauchy-Schwarz}).$$

Ειδικότερα, η συνάρτηση

$$\rho_\psi: \mathcal{A} \rightarrow \mathbb{R}^+, \rho_\psi(a) = \sigma_\psi(a, a)^{1/2} = \psi(a^*a)^{1/2}$$

είναι ημινόρμα.

Θεώρημα

Έστω \mathcal{A} μια C^* -άλγεβρα και $\psi: \mathcal{A} \rightarrow \mathbb{C}$ ένα θετικό γραμμικό συναρτησοειδές.

- Το ψ είναι αυτομάτως φραγμένο.
- $|\psi(a)|^2 \leq \|\psi\| \psi(a^*a)$ και $\psi(a^*) = \overline{\psi(a)}$ για κάθε $a \in \mathcal{A}$.

Χαρακτηρισμός των θετικών συναρτησοειδών

Θεώρημα

Εστω \mathcal{A} μια C^* -άλγεβρα και $\psi \in \mathcal{A}^*$. Τα ακόλουθα είναι ισοδύναμα:

- Το ψ είναι θετικό.
- Για κάθε προσεγγιστική μονάδα $(u_\lambda)_{\lambda \in \Lambda}$ της \mathcal{A} , $\|\psi\| = \lim_\lambda \psi(u_\lambda)$.
- Για κάποια προσεγγιστική μονάδα $(u_\lambda)_{\lambda \in \Lambda}$ της \mathcal{A} , $\|\psi\| = \lim_\lambda \psi(u_\lambda)$.

Ειδικότερα, αν η \mathcal{A} έχει μονάδα, τότε το ψ είναι θετικό $\iff \psi(\mathbf{1}) = \|\psi\|$.

Πόρισμα

Για κάθε ζεύγος θετικών γραμμικών συναρτησοειδών ψ, ϕ μιας C^* -άλγεβρας, ισχύει $\|\psi + \phi\| = \|\psi\| + \|\phi\|$. Ειδικότερα, το $\mathcal{S}(\mathcal{A})$ είναι κυρτό.

Θεώρημα

Για κάθε φυσιολογικό στοιχείο a μιας (μη μηδενικής) C^* -άλγεβρας \mathcal{A} , υπάρχει ένα $\psi \in \mathcal{S}(\mathcal{A})$, ώστε $\|a\| = |\psi(a)|$.

Αναπαραστάσεις

Μια **αναπαράσταση** μιας C^* -άλγεβρας \mathcal{A} είναι ένα ζεύγος (\mathcal{H}, ρ) όπου ο \mathcal{H} είναι χώρος Hilbert και $\rho: \mathcal{A} \rightarrow \mathcal{B}(\mathcal{H})$ είναι ένας $*$ -ομομορφισμός. Η (\mathcal{H}, ρ) λέγεται **πιστή** αν είναι 1-1.

Ένα διάνυσμα $\xi \in \mathcal{H}$ λέγεται **κυκλικό** για την (\mathcal{H}, ρ) αν ο υπόχωρος $\rho(\mathcal{A})\xi$ είναι πυκνός στον \mathcal{H} .

Το **ευθύ άθροισμα** μιας οικογένειας $(\mathcal{H}_j, \rho_j)_{j \in J}$ αναπαραστάσεων της \mathcal{A} είναι η αναπαράσταση (\mathcal{H}, ρ) με

$$\mathcal{H} = \bigoplus_{j \in J} \mathcal{H}_j = \left\{ (x_j)_{j \in J} \in \prod_{j \in J} \mathcal{H}_j : \sum_j \|x_j\|_{\mathcal{H}_j}^2 < \infty \right\},$$

$$\langle (x_j)_j | (y_j)_j \rangle_{\mathcal{H}} = \sum_j \langle x_j | y_j \rangle_{\mathcal{H}_j}$$

και $\rho(a)((x_j)_j) = (\rho_j(a)x_j)_j$ για κάθε $a \in \mathcal{A}$.

Αναπαράσταση Gelfand-Naimark-Segal (GNS)

Θεώρημα (GNS)

Για κάθε θετικό γραμμικό συναρτησοειδές ϕ μιας C^* -άλγεβρας \mathcal{A} υπάρχει μια (μοναδική ως προς ορθομοναδιαία ισοδυναμία) αναπαράσταση $(\mathcal{H}_\phi, \pi_\phi)$ με κυκλικό διάνυσμα $\xi_\phi \in \mathcal{H}_\phi$, ώστε

$$\phi(a) = \langle \pi_\phi(a)\xi_\phi | \xi_\phi \rangle \quad \forall a \in \mathcal{A}.$$

Μάλιστα, $\|\xi_\phi\|^2 = \|\phi\|$ και συνεπώς $\phi \in \mathcal{S}(\mathcal{A}) \iff \|\xi_\phi\| = 1$.

Έστω (\mathcal{H}, π) και (\mathcal{K}, ρ) δύο αναπαραστάσεις της \mathcal{A} με κυκλικά διανύσματα $\xi \in \mathcal{H}$ και $\eta \in \mathcal{K}$ αντίστοιχα. Οι (\mathcal{H}, π) και (\mathcal{K}, ρ) λέγονται ορθομοναδιαία ισοδύναμες αν υπάρχει ένας ορθομοναδιαίος τελεστής $U: \mathcal{H} \rightarrow \mathcal{K}$ με $\rho(a) = U\pi(a)U^*$ για κάθε $a \in \mathcal{A}$. Τα δε ακόλουθα είναι ισοδύναμα:

- \exists ορθομοναδιαίος $U: \mathcal{H} \rightarrow \mathcal{K}$ με $\rho(a) = U\pi(a)U^*$, $\forall a \in \mathcal{A}$ και $U\xi = \eta$.
- $\langle \pi(a)\xi | \xi \rangle = \langle \rho(a)\eta | \eta \rangle$, $\forall a \in \mathcal{A}$.

Η μοναδική ως προς ορθομοναδιαία ισοδυναμία τριάδα $(\mathcal{H}_\phi, \pi_\phi, \xi_\phi)$ ονομάζεται αναπαράσταση **GNS** του ϕ .

Κατασκευή του \mathcal{H}_ϕ

Έστω ϕ ένα θετικό γραμμικό συναρτησοειδές μιας C^* -άλγεβρας \mathcal{A} και

$$\mathcal{N}_\phi = \{a \in \mathcal{A} : \phi(a^*a) = 0\}.$$

Από την ανισότητα $|\phi(b^*a)|^2 \leq \phi(b^*b)\phi(a^*a)$ προκύπτει εύκολα ότι:

$$\mathcal{N}_\phi = \{a \in \mathcal{A} : \phi(ba) = 0 \ \forall b \in \mathcal{A}\}$$

και άρα το \mathcal{N}_ϕ είναι κλειστό αριστερό ιδεώδες της \mathcal{A} .

Η απεικόνιση

$$\langle \cdot | \cdot \rangle : (\mathcal{A}/\mathcal{N}_\phi) \times (\mathcal{A}/\mathcal{N}_\phi) \rightarrow \mathbb{C}, \quad \langle a + \mathcal{N}_\phi | b + \mathcal{N}_\phi \rangle = \phi(b^*a),$$

είναι ένα καλά ορισμένο εσωτερικό γινόμενο στον χώρο πηλίκο $\mathcal{A}/\mathcal{N}_\phi$ και η αντίστοιχη νόρμα δίνεται από

$$\|a + \mathcal{N}_\phi\| = \sqrt{\phi(a^*a)}.$$

Συμβολίζουμε με \mathcal{H}_ϕ την Hilbert-πλήρωση του $\mathcal{A}/\mathcal{N}_\phi$.

Κατασκευή της π_ϕ

Για κάθε $a \in \mathcal{A}$ ορίζουμε τον γραμμικό τελεστή $\pi_0(a): \mathcal{A}/\mathcal{N}_\phi \rightarrow \mathcal{H}_\phi$,

$$\pi_0(a)(b + \mathcal{N}_\phi) = ab + \mathcal{N}_\phi, \quad b + \mathcal{N}_\phi \in \mathcal{A}/\mathcal{N}_\phi.$$

Παρατήρηση: Για κάθε $b \in \mathcal{A}$, το $\phi_b: \mathcal{A} \rightarrow \mathbb{C}$, $\phi_b(x) = \phi(b^*xb)$, $x \in \mathcal{A}$, είναι θετικό και $\|\phi_b\| = \phi(b^*b)$.

Πράγματι, $\phi_b(a^*a) = \phi(b^*a^*ab) = \phi((ab)^*(ab)) \geq 0$ και $\|\phi_b\| = \lim_\lambda \phi_b(u_\lambda) = \lim_\lambda \phi(b^*u_\lambda b) = \phi(b^*b)$. □

Ισχυρισμός: Για κάθε $a \in \mathcal{A}$, $\|\pi_0(a)\| \leq \|a\|$ και άρα ο $\pi_0(a)$ επεκτείνεται μοναδικά σε ένα φραγμένο τελεστή $\pi_\phi(a) \in \mathcal{B}(\mathcal{H}_\phi)$.

$$\begin{aligned} \|\pi_0(a)(b + \mathcal{N}_\phi)\|^2 &= \|ab + \mathcal{N}_\phi\|^2 = \langle ab + \mathcal{N}_\phi | ab + \mathcal{N}_\phi \rangle \\ &= \phi((ab)^*(ab)) = \phi_b(a^*a) \leq \|\phi_b\| \|a^*a\| = \phi(b^*b) \|a\|^2 \\ &= \|b + \mathcal{N}_\phi\|^2 \|a\|^2 \end{aligned}$$

Τέλος, η απεικόνιση $\pi_\phi: \mathcal{A} \rightarrow \mathcal{B}(\mathcal{H}_\phi)$ είναι *-ομομορφισμός (αναπαράσταση). □

Κατασκευή του ξ_ϕ

Βήμα 1: Υπάρχει ένα μοναδικό $\xi_\phi \in \mathcal{H}_\phi$ ώστε $\phi(\mathbf{a}) = \langle \mathbf{a} + \mathcal{N}_\phi | \xi_\phi \rangle$ για κάθε $\mathbf{a} \in \mathcal{A}$.

Η απεικόνιση $\psi_0: \mathcal{A}/\mathcal{N}_\phi \rightarrow \mathbb{C}$, $\mathbf{a} + \mathcal{N}_\phi \mapsto \phi(\mathbf{a})$ είναι καλά ορισμένη γραμμική και $|\psi_0(\mathbf{a} + \mathcal{N}_\phi)| = |\phi(\mathbf{a})| \leq \phi(\mathbf{a}^* \mathbf{a})^{1/2} = \|\mathbf{a} + \mathcal{N}_\phi\| \forall \mathbf{a} \in \mathcal{A}$. Επομένως υπάρχει $\psi \in \mathcal{H}_\phi^*$ που επεκτείνει το ψ_0 . Από το θεώρημα αναπαράστασης του Riesz, υπάρχει μοναδικό $\xi_\phi \in \mathcal{H}_\phi$, ώστε $\psi(\eta) = \langle \eta | \xi_\phi \rangle$ για κάθε $\eta \in \mathcal{H}_\phi$. Άρα, το ξ_ϕ είναι το μοναδικό στοιχείο του \mathcal{H}_ϕ με $\phi(\mathbf{a}) = \langle \mathbf{a} + \mathcal{N}_\phi | \xi_\phi \rangle$. \square

Βήμα 2: $\pi_\phi(\mathbf{a})\xi_\phi = \mathbf{a} + \mathcal{N}_\phi$ και άρα το ξ_ϕ είναι κυκλικό για την $(\mathcal{H}_\phi, \pi_\phi)$.
Για $\mathbf{a}, \mathbf{b} \in \mathcal{A}$,

$$\begin{aligned} \langle \mathbf{b} + \mathcal{N}_\phi | \pi_\phi(\mathbf{a})\xi_\phi \rangle &= \langle \pi_\phi(\mathbf{a}^*)(\mathbf{b} + \mathcal{N}_\phi) | \xi_\phi \rangle = \langle \mathbf{a}^* \mathbf{b} + \mathcal{N}_\phi | \xi_\phi \rangle \\ &= \phi(\mathbf{a}^* \mathbf{b}) = \langle \mathbf{b} + \mathcal{N}_\phi | \mathbf{a} + \mathcal{N}_\phi \rangle \end{aligned}$$

και αφού ο $\mathcal{A}/\mathcal{N}_\phi$ είναι πυκνός στον \mathcal{H}_ϕ έπεται ότι $\pi_\phi(\mathbf{a})\xi_\phi = \mathbf{a} + \mathcal{N}_\phi$. \square

Βήμα 3: $\|\xi_\phi\|^2 = \|\phi\|$.

$$\|\phi\| = \lim_\lambda \phi(u_\lambda) = \lim_\lambda \langle u_\lambda + \mathcal{N}_\phi | \xi_\phi \rangle = \lim_\lambda \langle \pi_\phi(u_\lambda)\xi_\phi | \xi_\phi \rangle = \langle \xi_\phi | \xi_\phi \rangle = \|\xi_\phi\|^2. \quad \square$$

Καθολική αναπαράσταση

Το ευθύ άθροισμα $(\mathcal{H}_{\mathcal{A}}, \pi_{\mathcal{A}})$ της οικογένειας των GNS αναπαραστάσεων $(\mathcal{H}_{\phi}, \pi_{\phi})_{\phi \in \mathcal{S}(\mathcal{A})}$ λέγεται **καθολική αναπαράσταση** της \mathcal{A} . Δηλαδή,

$$\mathcal{H}_{\mathcal{A}} = \bigoplus_{\phi \in \mathcal{S}(\mathcal{A})} \mathcal{H}_{\phi}, \quad \pi_{\mathcal{A}}(\mathbf{a})((x_{\phi})_{\phi}) = (\pi_{\phi}(\mathbf{a})x_{\phi})_{\phi}, \quad (x_{\phi})_{\phi \in \mathcal{S}(\mathcal{A})} \in \mathcal{H}_{\mathcal{A}}, \quad \mathbf{a} \in \mathcal{A}.$$

Θεώρημα (Gelfand-Naimark)

Η καθολική αναπαράσταση $\pi_{\mathcal{A}}: \mathcal{A} \rightarrow \mathcal{B}(\mathcal{H}_{\mathcal{A}})$ μιας C^* -άλγεβρας \mathcal{A} είναι πιστή και άρα ισομετρία.

Έστω, λοιπόν, $\mathbf{a} \in \mathcal{A} \setminus \{0\}$. Υπάρχει $\phi \in \mathcal{S}(\mathcal{A})$ ώστε $\phi(\mathbf{a}^* \mathbf{a}) = \|\mathbf{a}^* \mathbf{a}\| = \|\mathbf{a}\|^2$.

$$\begin{aligned} \|\mathbf{a}\|^2 &= \phi(\mathbf{a}^* \mathbf{a}) = \langle \pi_{\phi}(\mathbf{a}^* \mathbf{a}) \xi_{\phi} | \xi_{\phi} \rangle = \langle \pi_{\phi}(\mathbf{a})^* \pi_{\phi}(\mathbf{a}) \xi_{\phi} | \xi_{\phi} \rangle \\ &= \langle \pi_{\phi}(\mathbf{a}) \xi_{\phi} | \pi_{\phi}(\mathbf{a}) \xi_{\phi} \rangle = \|\pi_{\phi}(\mathbf{a}) \xi_{\phi}\|^2. \end{aligned}$$

Επομένως, $\pi_{\phi}(\mathbf{a}) \xi_{\phi} \neq 0$. Θεωρούμε την οικογένεια $(x_{\psi})_{\psi \in \mathcal{S}(\mathcal{A})}$ με $x_{\phi} = \xi_{\phi}$ και $x_{\psi} = 0$ για κάθε $\psi \in \mathcal{S}(\mathcal{A}) \setminus \{\phi\}$. Τότε, $\pi_{\mathcal{A}}(\mathbf{a})((x_{\psi})_{\psi}) \neq 0$ άρα $\pi_{\mathcal{A}}(\mathbf{a}) \neq 0$. \square

Άλγεβρες πινάκων

- Έστω \mathcal{A} μια C^* -άλγεβρα. Ο χώρος $M_n(\mathcal{A})$ των $n \times n$ πινάκων με στοιχεία από την \mathcal{A} είναι $*$ -άλγεβρα με τις συνήθεις πράξεις πινάκων

$$[a_{ij}] + [\lambda b_{ij}] = [a_{ij} + \lambda b_{ij}], \quad [a_{ij}][b_{ij}] = \left[\sum_{k=1}^n a_{ik} b_{kj} \right], \quad [a_{ij}]^* = [a_{ji}^*]$$

- Η απεικόνιση $\Phi: M_n(\mathcal{B}(\mathcal{H})) \rightarrow \mathcal{B}(\mathcal{H}^{(n)})$, με

$$\Phi([T_{ij}]) (\xi_1, \dots, \xi_n) = \left(\sum_{j=1}^n T_{1j} \xi_j, \dots, \sum_{j=1}^n T_{nj} \xi_j \right)$$

είναι $*$ -ισομορφισμός. Επομένως, θέτοντας $\|[T_{ij}]\| = \|\Phi([T_{ij}])\|$ έχουμε την μοναδική C^* -νόρμα στην $M_n(\mathcal{B}(\mathcal{H}))$.

- Έστω \mathcal{A} μια C^* -άλγεβρα $\pi: \mathcal{A} \rightarrow \mathcal{B}(\mathcal{H})$ η καθολική αναπαράσταση της \mathcal{A} . Η $\pi_n: M_n(\mathcal{A}) \rightarrow M_n(\mathcal{B}(\mathcal{H}))$, $[a_{ij}] \mapsto [\pi(a_{ij})]$ είναι $*$ -μονομορφισμός και η νόρμα $\|[a_{ij}]\| = \|[\pi(a_{ij})]\|$ είναι η μοναδική C^* -νόρμα στην $M_n(\mathcal{A})$.